

KS. PRAŁAT DR WALENTY PATYKIEWICZ (1903—1980)

Urodził się 11 lutego 1903 r. w mieście Praszka w powiecie wieluńskim. Rodzicami jego byli Piotr i Elżbieta z Bielawskich. Był ich najstarszym synem (miał rodzeństwo — 4 siostry i brata). Ojciec prowadził zakład szewski w Praszce. Do 7 roku życia był wychowywany w domu rodzinnym. Naukę rozpoczął w dwuletniej szkole prywatnej w rodzinnej miejscowości, a po jej ukończeniu chodził do trzyoddziałowej szkoły rządowej, także w Praszce. Na skutek zmian w programie nauczania ukończył tę szkołę dopiero w 1917 r. Rodzice umożliwili mu dalszą naukę w miejscowym prywatnym gimnazjum koedukacyjnym, do którego zaczął uczęszczać w 1917 r., a w 1922 ukończył szóstą klasę. Dzięki życzliwości nauczycieli dostał się do siódmej klasy Szkoły Realnej Męskiej im. Tadeusza Kościuszki w Wieluniu. Świadectwo dojrzałości uzyskał tamże w dniu 27 maja 1924 r. Oceny na świadectwie maturalnym świadczyły, że należał do zdolnych uczniów. W okresie pobytu w szkole średniej w rodzinnej miejscowości pomagał także ojcu w warsztacie szewskim, a przebywając w Wieluniu udzielał korepetycji, aby w ten sposób uzyskać niezbędne pieniądze na opłacenie mieszkania i nauki w szkole. Z pomocą materialną przychodzili mu także jego nauczyciele, a szczególnie Stefan Mikolajtis. Dzięki zdolnościom nie miał trudności w opanowaniu materiału naukowego przewidzianego programem nauczania.

W ostatnich latach pobytu w szkole średniej zdecydował się na wstąpienie do stanu duchownego. Rodzice nie sprzeciwiali się jego zamiarowi, chociaż spodziewali się, że jako najstarszy syn zaopiekuje się młodszym rodzeństwem oraz będzie pomagał w jego utrzymaniu i wychowaniu. Jednakże po rozpoczęciu studiów w Seminarium Duchownym we Włocławku w 1924 r. musiał odbyć obowiązkową służbę wojskową. W książeczce wojskowej podano następujący jego rysopis: wzrost 157 cm, oczy szare, włosy ciemno-blond, nos i usta proporcjonalne, twarz owalna. Na początku 1925 r. został skierowany przez władze wojskowe do szkoły podchorążych. Dopiero po ukończeniu służby wojskowej kontynuował studia w Seminarium Duchownym we Włocławku. W tym czasie Seminarium Duchowne we Włocławku reprezentowało wysoki poziom naukowy, a wśród jego profesorów byli wybitni przedstawiciele wiedzy teologicznej w Polsce. Tu ukończył studia filozoficzno-teologiczne oraz otrzymał wszystkie święcenia łącznie z diakonatem. W czasie studiów seminaryjnych wyróżniał się zdolnościami w dziedzinie nauk historycznych. Pomagał także w pracy w bibliotece Seminarium, prowadzonej przez profesora historii Kościoła ks. Michała Morawskiego, skąd wyniósł duży szacunek do książek. Po ukończeniu studiów teologicznych we Włocławku, na skutek porozumienia zawartego pomiędzy biskupem częstochowskim Teodorem Kubiną, a biskupem włocławskim Władysławem Krynickim o możliwości przejścia absolwentów Seminarium Duchownego we Włocławku, pochodzących z terenów diecezji częstochowskiej, do pracy kapłańskiej w diecezji częstochowskiej,

wraz z kilku klerykami został ekskardynowany z diecezji włocławskiej i włączony do kleru diecezji częstochowskiej. Święcenia kapłańskie otrzymał w dniu 9 czerwca 1929 r. w katedrze częstochowskiej z rąk biskupa Teodora Kubiny.

Jako neoprezbiter został wyznaczony w dniu 21 czerwca 1929 r. na stanowisko wikariusza w parafii Borowno w dekanacie mstowskim. Dał się tu poznać jako gorliwy kapłan i dobry nauczyciel religii w miejscowych szkołach powszechnych. Jednakże ze względu na słaby stan zdrowia musiał poddać się systematycznemu leczeniu. Pragnął jednocześnie pogłębić swoje studia teologiczne, na których kontynuowanie uzyskał zezwolenie władzy diecezjalnej w dniu 1 października 1931 r. Biskup Teodor Kubina mianował go w tym czasie prefektem w Seminarium Duchownym diecezji częstochowskiej w Krakowie. Studia specjalistyczne kontynuował na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Na podstawie pracy pt. „Eugenika w świetle nauki moralności katolickiej” uzyskał tytuł naukowy magistra teologii w dniu 20 grudnia 1932 r. W dniu 14 lutego 1933 r. został mianowany wikariuszem w parafii św. Barbary w Częstochowie. Tu współpracował w duszpasterstwie z ks. prałatem Marianem Nassalskim do dnia 5 listopada 1937 r., kiedy to został mianowany ekspozytem powstającej placówki duszpasterskiej we Wrzosowej w dekanacie częstochowskim. Organizowanie pracy parafialnej od podstaw w tej miejscowości było rzeczą trudną, tym bardziej że nie istniała tu kaplica ani kościół. Zyskał sobie uznanie i szacunek wiernych, a wyrazem tego było wyznaczenie go na kandydata na członka do Rady Gromadzkiej we Wrzosowej, na co uzyskał także pozwolenie władzy diecezjalnej. W dniu 11 listopada 1938 r. został mianowany cenzorem ksiąg treści religijnej. W połowie 1939 r. władza diecezjalna zdecydowała się na odwołanie go z Wrzosowej. W związku z urlopem zdrowotnym prefekta etatowego ks. mgra Ludwika Gietyngiera, uczącego religii w Państwowym Seminarium dla wychowawczyń przedszkoli im. Żmichowskiej w Częstochowie, biskup Kubina wyznaczył go na stanowisko zastępczego prefekta na następny rok szkolny w tym seminarium. Nominację otrzymał w dniu 9 sierpnia 1939 r. Jeszcze w dniu 28 sierpnia 1939 r., celem umożliwienia mu podjęcia obowiązków nauczyciela religii w wymienionym seminarium, został mianowany kapłanem w klasztorze Sióstr Zmartwychwstania Pańskiego w Częstochowie.

Wybuch II wojny światowej uniemożliwił mu realizowanie obowiązków nauczyciela religii w szkole średniej oraz przeszkodził w zamieszkanu w Częstochowie. W tej sytuacji powrócił do Wrzosowej, ale i tutaj napotkał na duże trudności ze strony miejscowych władz okupacyjnych. Ze względu na te trudności władza diecezjalna powierzyła mu stanowisko wikariusza w sąsiedniej parafii Poczesna w dniu 9 lutego 1940 r. Jednakże i w tej miejscowości groziło mu niebezpieczeństwo aresztowania przez władze niemieckie. Dlatego od dnia 20 lipca 1941 r. aż do końca okupacji ukrywał się przed władzami hitlerowskimi, najpierw w różnych miejscach na terenie Zagłębia Dąbrowskiego należącego do Prowincji Katowickiej (Prowinz Oberschlesien), a następnie we wsi Wola Wiewiecka, położonej w granicach Generalnej Guberni. Tu udało mu się zorganizować stałe nabożeństwa dla miejscowych wiernych. Na nabożeństwa do tej kaplicy przybywali także wierni z terenów wcielonych do tzw. Kraju Warty, ponieważ była to miejscowość położona tuż przy granicy Generalnej Guberni i Warthegau. Kilkakrotnie potajemnie przed

Niemcami udzielał usługi kapłańskiej polskim partyzantom działającym w terenie nadgranicznym. Po upadku Powstania Warszawskiego zorganizował na terenie wsi Woła Wiewiecka zbiórkę na rzecz wypędzonych mieszkańców stolicy, a dla 25 rodzin z Warszawy przygotował tymczasowe mieszkania. Aby zbyt nie ujawniać się władzom niemieckim, bardzo rzadko opuszczał miejsce zamieszkania, a nawet w zebraniach kapłanów w Radomsku tylko kilka razy wziął udział. Dużo życzliwości i pomocy okazał mu w tym czasie ks. Jan Placek, proboszcz w sąsiedniej parafii Jedlno.

Po zakończeniu działań wojennych w tych okolicach został mianowany w dniu 10 lutego 1945 r. administratorem parafii Wiewiec, której dotychczasowy proboszcz ks. Stanisław Ogłaza został zamordowany w obozie koncentracyjnym w Dachau. Ale na tym stanowisku pracował jedynie w okresie kilku miesięcy. W dniu 13 września tr. został powołany do pracy w Kurii Diecezjalnej w Częstochowie, na stanowisko notariusza i archiwariusza, a równocześnie został mianowany prefektem w Prywatnym Gimnazjum i Liceum dla Dorosłych w Częstochowie. Zamieszkał wówczas w klasztorze Sióstr Zmartwychwstanków w Częstochowie, w którym był kapelanem, a od 15 września tr. także prefektem w prowadzonym przez Siostry Zmartwychwstanki Gimnazjum Kupieckim i Liceum Handlowym. Na tych stanowiskach pracował w okresie 2 lat.

W dniu 1 października 1947 r. rozpoczął pracę na stanowisku ojca duchownego w Seminarium Duchownym diecezji częstochowskiej w Krakowie. W pracy wychowawczej wśród kleryków zwracał szczególną uwagę na doniosłość liturgii w życiu kapłańskim, komentował encyklikę pap. Piusa XII „Mediator Dei” oraz podkreślał wartość każdej pracy ludzkiej. Mieszkając w Krakowie podjął dalsze studia teologiczne, celem uzyskania stopnia naukowego doktora teologii na Wydziale Teologicznym UJ. Wynikiem jego trudów było uzyskanie tytułu doktora teologii w dniu 14 lutego 1949 r. na podstawie rozprawy z zakresu historii Kościoła pt. „Archidiakonát rudzki zwany później wieluńskim”, napisanej pod kierunkiem ks. prof. dra Tadeusza Glemmy.

Ze stanowiska ojca duchownego został zwolniony w dniu 9 września 1950 r. i mianowany jednocześnie radcą Kurii Diecezjalnej oraz referentem do spraw archiwalnych w diecezji. Wkrótce (28 listopada tr.) powrócił na dawne stanowisko wikariusza w parafii św. Barbary w Częstochowie. Od dnia 15 września 1951 r., z nominacji biskupa Zdzisława Golińskiego, był sędzią prosynodalnym w miejscowym Sądzie Biskupim. Tenże biskup częstochowski mianował go 4 lutego 1952 r. archiwariuszem Kurii Diecezjalnej. W dowód uznania dla jego postawy kapłańskiej i należytego wypełniania powierzonych mu zadań biskup Goliński mianował go 15 maja 1953 r. kanonikiem honorowym w kapitule katedralnej w Częstochowie. W okresie, kiedy obowiązków oficjała w Sądzie Biskupim w Częstochowie nie mógł wykonywać ks. Alojzy Jatowtt (od 21 III 1953 do 5 I 1955 r.) biskup Goliński powierzył mu tymczasowe zastępstwo na urzędzie oficjała. Po uzyskaniu zgody ze strony władz administracyjnych na powtórne pełnienie obowiązków oficjała przez ks. Jatowtt'a, biskup Goliński odwołał go z tego stanowiska wyrażając mu jednocześnie podziękowanie za ofiarną pracę w Sądzie Biskupim.

Z zajmowanego stanowiska wikariusza parafii św. Barbary w Częstochowie, ze względu na stan zdrowia i konieczność dłuższego leczenia, został odwołany w dniu 14 lutego 1956 r. i mianowany kapelanem w Zgromadzeniu Sióstr Zmartwychwstania Pańskiego w Częstochowie. Otrzymał jednocześnie

zadanie wizytowania ksiąg metrykalnych w diecezji. W następnych latach zachorował bardzo ciężko na zapalenie nerwu trójdzielnego twarzy. Leczenie przebiegało długo w szpitalu klinicznym Akademii Medycznej w Krakowie oraz w klinice Akademii Medycznej — oddział neurologiczny w Poznaniu. Jeszcze w dniu 10 sierpnia 1962 r. biskup Goliński zachęcał go w skierowanym do niego liście, aby nie przerywał leczenia. Po wyzdrowieniu powrócił do pracy w Kurii Diecezjalnej jako archiwariusz. Przeprowadzał w tym czasie także egzaminy wikariuszowskie z zakresu historii Kościoła.

Po wznowieniu kapituły kolegiackiej w Wieluniu biskup Stefan Bareła powierzył mu godność prałata-dziekana tejże kapituły, na którą otrzymał bullę nominacyjną pap. Pawła VI datowaną dnia 1 grudnia 1965 r. Trzeci biskup częstochowski, pismem z dnia 14 marca 1966 r., powierzył mu obowiązek zorganizowania zespołu redakcyjnego celem opracowania dziejów diecezji częstochowskiej, a także przygotowanie opracowań kultu maryjnego w Wieluniu i w Dąbrowie Górniczej. W dniu 10 marca 1969 r. przedłożył biskupowi materiały historyczne dotyczące kultu Matki Bożej Pocieszenia w Wieluniu. W związku z obchodami 50-lecia istnienia diecezji częstochowskiej wziął czynny udział w opracowaniu katalogu diecezjalnego pisząc dzieje parafii w dekanatach bolesławieckim, praskowskim, wieluńskim I, wieluńskim II i wierszowskim. Obok stanowiska archiwariusza był także sędzią w miejscowym Sądzie Biskupim. Latem 1980 r. stan jego zdrowia uległ znacznemu pogorszeniu. Poddał się wówczas operacji, po przeprowadzeniu której czuł się dobrze. Jednakże jesienią znów zachorował (żółtaczką). Tym razem leczenie szpitalne nie dało już pozytywnych wyników. Po powrocie do własnego mieszkania w Domu Księża Emerytów w Częstochowie, gdzie od wielu lat mieszkał, mimo cierpienia jeszcze zachowywał pogodę ducha. W ostatnich dniach życia zachowywał świadomość swego kapłaństwa. W wigilię Bożego Narodzenia już nie rozumiał składanych mu życzeń świątecznych. Zmarł w godzinach rannych w Boże Narodzenie 1980 r. Pogrzeb odbył się w dniu 27 grudnia tr. W uroczystościach pogrzebowych wziął udział biskup ordynariusz Stefan Bareła wraz z biskupami pomocniczymi i licznie przybyłymi kapłanami, siostrami zakonnymi i wiernymi. Pochowany został na cmentarzu grzebalnym w Praszce. Przemówienie żałobne wygłosił ksiądz prałat Leon Stasiński.

Zmarły ksiądz prałat dr Walenty Patykiewicz był organizatorem Archiwum Diecezjalnego w Częstochowie. W ciągu kilkudziesięciu lat pracy na stanowisku archiwariusza gromadził akta zarówno z terenu diecezji częstochowskiej, jak i dawne archiwalia w diecezji kieleckiej i wrocławskiej, dotyczące przeszłości kościelnej terenów diecezji częstochowskiej. Wśród zebranych archiwaliów z diecezji najwięcej było ksiąg metrykalnych, chociaż jeszcze nie wszystkie zostały przez niego zgromadzone. Przy Archiwum Diecezjalnym gromadził także podręczny księgozbiór, stanowiący pomoc przy opracowywaniu materiałów aktowych. Przez wiele lat gromadził materiały do dziejów poszczególnych parafii i miejscowości w diecezji częstochowskiej. Pozostawił także w maszynopisie kilkanaście opracowań poświęconych dziejom parafii, szczególnie w ziemi wieluńskiej. Ponadto w okresie kilku lat sprawował opiekę nad księgozbiorem diecezjalnym w Częstochowie.

Działalność pisarską rozpoczął jeszcze w latach studiów seminaryjnych we Włodawku pod kierunkiem ks. prof. Michała Morawskiego i kontynuował ją aż do ostatnich lat życia. Opracowywał przeważnie zagadnienia do-

tyczące przeszłości diecezji częstochowskiej. Znaczną część tej pracy stanowiły biogramy zmarłych kapłanów. Poniżej został podany wykaz prac drukowanych ks. dra Walentego Patykiewicza w układzie chronologicznym.

1928

1. *Zarys dziejów Seminarium Duchownego we Włocławku*. „Przedświt”. Kwartalnik Polskiej Młodzieży Duchownej. R. 10: 1928, s. 33—39; R. 11: 1929, s. 7—12, 63—69, 142—147; R. 12: 1930, s. 15—19, s. 59—60, 99—102.

1935

2. *Nieco o starej Ziemi Wieluńskiej*. „Kalendarz Jasnogórski... 1935”, kol. 207—216.

1947

3. Redaktor: *Katalog kościołów i duchowieństwa diecezji częstochowskiej na rok 1947*. Częstochowa 1947, ss. 191.
4. Redaktor: *Ordo divini officii recitandi sacrique peragendi...* 1947. Częstochowa 1947, ss. 192.

1948

5. Redaktor: *Ordo divini officii recitandi sacrique peragendi...* 1948. Kraków 1947, ss. 180.

1949

6. Redaktor: *Ordo divini officii recitandi sacrique peragendi...* 1949. Częstochowa 1949, ss. 161.

1950

7. Redaktor: *Ordo divini officii recitandi sacrique peragendi...* 1950. Częstochowa 1949, ss. 153.

1951

8. Redaktor: *Katalog kościołów i duchowieństwa diecezji częstochowskiej na rok 1951* [na powielacz], ss. 113.
9. Redaktor: *Ordo divini officii recitandi sacrique peragendi...* 1951. Katowice 1951, ss. 89.

1952

10. Redaktor: *Ordo divini officii recitandi sacrique peragendi...* 1952 [na powielacz], ss. 128.

1953

11. Redaktor: *Ordo divini officii recitandi sacrique peragendi...* 1953. Częstochowa 1952, ss. 154.

1956

12. *Statuty kolegiaty rudzko-wieluńskiej*. „Rocz. teol.-kanon.”. R. 3: 1956, s. 347—376.

1957

13. *Archidiakoniat wieluński*. „Wiad. diec. Częst. Kurii”. R. 24/31: 1957, s. 383—393, 425—433, 455—465, 493—505; „Częst. Wiad. diec.”. R. 32: 1958, s. 28—38, 72—80, 111—120, 156—160, 194—212, 237—248, 275—283, 462—469.
14. *Nie znany dokument ks. Władysława Wrocławskiego z 1267 r.* „Rocz. teol.-kanon.”. R. 3: 1957, z. 2, s. 390—394.

1958

15. Współredaktor: *Katalog kościołów i duchowieństwa diecezji częstochowskiej [na rok] 1958*. Częstochowa 1958, ss. 260, nlb. 6.
16. *Późniejsze oficjalaty gnieźnieńskie*. „Rocz. teol.-kanon.”. R. 4: 1958, z. 4, s. 117—122.
17. *Księga sądowa-kopiarz krzepicki* „Rocz. teol.-kanon.”. R. 4: 1958, z. 5, s. 139—143.

1961

18. *Z przeszłości Ziemi Rudzkiej*. „Częst. Wiad. diec.”. R. 35: 1961, s. 117—128.
19. *Cześć Bogarodzicy Dziewicy w obrazach i rzeźbach na terenie diecezji częstochowskiej*. „Częst. Wiad. diec.”. R. 35: 1961, s. 158—159.

1962

20. *Ks. Bartłomiej Ludwik Michalski (1871—1930)*. „Częst. Wiad. diec.”. R. 36: 1962, s. 123.
21. *Ks. Zygmunt Drejer (1858—1930)*. „Częst. Wiad. diec.”. R. 36: 1962, s. 123—124.
22. *Ks. Antoni Zagrzejewski (1859—1930)*. „Częst. Wiad. diec.”. R. 36: 1962, s. 124—125.
23. *Ks. Wincenty Zamojski (1872—1930)*. „Częst. Wiad. diec.”. R. 36: 1962, s. 152.
24. *Ks. Jan Strzelecki (1898—1930)*. „Częst. Wiad. diec.”. R. 36: 1962, s. 152—153.
25. *Ks. Wacław Szczotkowski (1872—1930)*. „Częst. Wiad. diec.”. R. 36: 1962, s. 153.
26. *Ks. Bronisław Swieżewski (1870—1932)*. „Częst. Wiad. diec.”. R. 36: 1962, s. 219.
27. *Ks. Jan Czok (1849—1933)*. „Częst. Wiad. diec.”. R. 36: 1962, s. 219—220.
28. *Ks. Stanisław Mazurkiewicz (1869—1933)*. „Częst. Wiad. diec.”. R. 36: 1962, s. 220—221.
29. *Ks. Zygmunt Sędzimir (1881—1933)*. „Częst. Wiad. diec.”. R. 36: 1962, s. 221—222.
30. *Ks. Wacław Kokowski (1862—1934)*. „Częst. Wiad. diec.”. R. 36: 1962, s. 222.
31. *Ks. Franciszek Michał Marekvia (1891—1931)*. „Częst. Wiad. diec.”. R. 36: 1962, s. 249—250.
32. *Ks. Mikołaj Libura (1863—1931)*. „Częst. Wiad. diec.”. R. 36: 1962, s. 250.
33. *Ks. Józef Łogucki (1871—1931)*. „Częst. Wiad. diec.”. R. 36: 1962, s. 250—251.
34. *Ks. Franciszek Ksawery Plenkiewicz (1867—1932)*. „Częst. Wiad. diec.”. R. 36: 1962, s. 251—252.

1963

35. *Ks. Bolesław Szymanowski (1880—1936)*. „Częst. Wiad. diec.”. R. 37: 1963, s. 54—55.
36. *Ks. Jan Smużyński (1863—1935)*. „Częst. Wiad. diec.”. R. 37: 1963, s. 55—56.
37. *Ks. Julian Dobrośław Zieliński (1905—1934)*. „Częst. Wiad. diec.”. R. 37: 1963, s. 56.
38. *Ks. Antoni Zmysłowski (1872—1935)*. „Częst. Wiad. diec.”. R. 37: 1963, s. 56.

39. Ks. *Antoni Józef Christoph* (1878—1933). „Częst. Wiad. diec.”. R. 37: 1963, s. 100—101.
40. Ks. *Wincenty Wojciechowski* (1881—1934). „Częst. Wiad. diec.”. R. 37: 1963, s. 101.

1964

41. Ks. *Franciszek Kalinowski* (1879—1936). „Częst. Wiad. diec.”. R. 38: 1964, s. 119—120.
42. Ks. *Jan Strzelecki* (1872—1936). „Częst. Wiad. diec.”. R. 38: 1964, s. 120.
43. Ks. *Władysław Ptaszyński* (1877—1936). „Częst. Wiad. diec.”. R. 38: 1964, s. 120—121.
44. Ks. *Ignacy Mariankowski* (1884—1936). „Częst. Wiad. diec.”. R. 38: 1964, s. 121.
45. Ks. *Mikołaj Lubowidzki* (1880—1937). „Częst. Wiad. diec.”. R. 38: 1964, s. 202.
46. Ks. *Józef Zaborski* (1876—1937). „Częst. Wiad. diec.”. R. 38: 1964, s. 203.
47. Ks. *Antoni Grochowski* (1860—1937). „Częst. Wiad. diec.”. R. 38: 1964, s. 204.
48. Ks. *Kazimierz Henryk Mazurkiewicz* (1878—1939). „Częst. Wiad. diec.” R. 38: 1964, s. 204—205.
49. Ks. *Witalis Walenty Grzebiński* (1879—1939). „Częst. Wiad. diec.”. R. 38: 1964, s. 205.
50. Ks. *Władysław Tomalka* (1898—1938). „Częst. Wiad. diec.”. R. 38: 1964, s. 241—242.
51. Ks. *Ignacy Lachowicz* (1879—1938). „Częst. Wiad. diec.”. R. 38: 1964, s. 242.
52. Ks. *Jan Dudzik* (1883—1939). „Częst. Wiad. diec.”. R. 38: 1964, s. 243.

1965

53. *700-lecie parafii Krzyworzeka*. „Częst. Wiad. diec.”. R. 39: 1965, s. 214—215.

1966

54. *Kalendarzowy wykaz odpustów w kościołach diecezji częstochowskiej*. „Częst. Wiad. diec.”. R. 40: 1966, s. 19—23.
55. *Chronologia parafii diecezji częstochowskiej*. „Częst. Wiad. diec.”. R. 40: 1966, s. 63—72.

1967

56. Ks. *Biskup Stanisław Czajka*. „Zesz. nauk. KUL”. R. 10: 1967, z. 3(39), s. 93—94.
57. Ks. *Michał Ciesielski* (1870—1936). „Częst. Wiad. diec.”. R. 41: 1967, s. 188—189.
58. Ks. *Aleksander Gostyński* (1881—1936). „Częst. Wiad. diec.”. R. 41: 1967, s. 189.
59. Ks. *Edward Bentkowski* (1877—1939). „Częst. Wiad. diec.”. R. 41: 1967, s. 190.
60. Ks. *Zygmunt Cyryl Jędrzycki* (1889—1939). „Częst. Wiad. diec.”. R. 41: 1967, s. 190.

1968

61. Współredaktor: *Katalog kościołów i duchowieństwa diecezji częstochowskiej [na rok] 1968*. Częstochowa 1968, ss. 358.

1969

62. *Powstanie Archiwum Diecezjalnego w Częstochowie*. „Częst. Wiad. diec.”. R. 43: 1969, s. 91—94.
63. *Kościół parafialny w Przyrowie*. „Częst. Wiad. diec.”. R. 43: 1969, s. 160—167.

1971

64. Współautor: *Obraz Matki Bożej Pocieszenia w kolegiacie wieluńskiej*. „Częst. Wiad. diec.”. R. 45: 1971, s. 107—115.

1978

65. Współredaktor: *Katalog kościołów i duchowieństwa diecezji częstochowskiej [na rok] 1978*. Częstochowa 1978, ss. 638.